

Rolul educației antreprenoriale în promovarea inovării la nivelul startup-urilor

**Prof. univ dr habil NICOLETA CRISTACHE
Universitatea DUNĂREA DE JOS DIN GALAȚI**

Sunt numeroase provocări pentru inovarea antreprenorială iar prin educație antreprenorială, startup-urile pot oferi modele de afaceri scalabile și sustenabile care pot întări economia unei regiuni.

ARGUMENT

Contextul studiului - Ecosistemul antreprenorial românesc

71% dintre români consideră antreprenoriatul că o alternativă de carieră excelentă, în comparație cu doar 58% dintre europeni

74% din populația României consideră că antreprenorii au un statut privilegiat în societate.

80% - Atitudinea pozitivă față de antreprenoriat

Sustenabilitatea

9% din populația activă fiind în faza de start-up, peste 50% dintre startup-uri nu depășesc perioada critică de 24 luni.

Indicele ecosistemului antreprenorial român

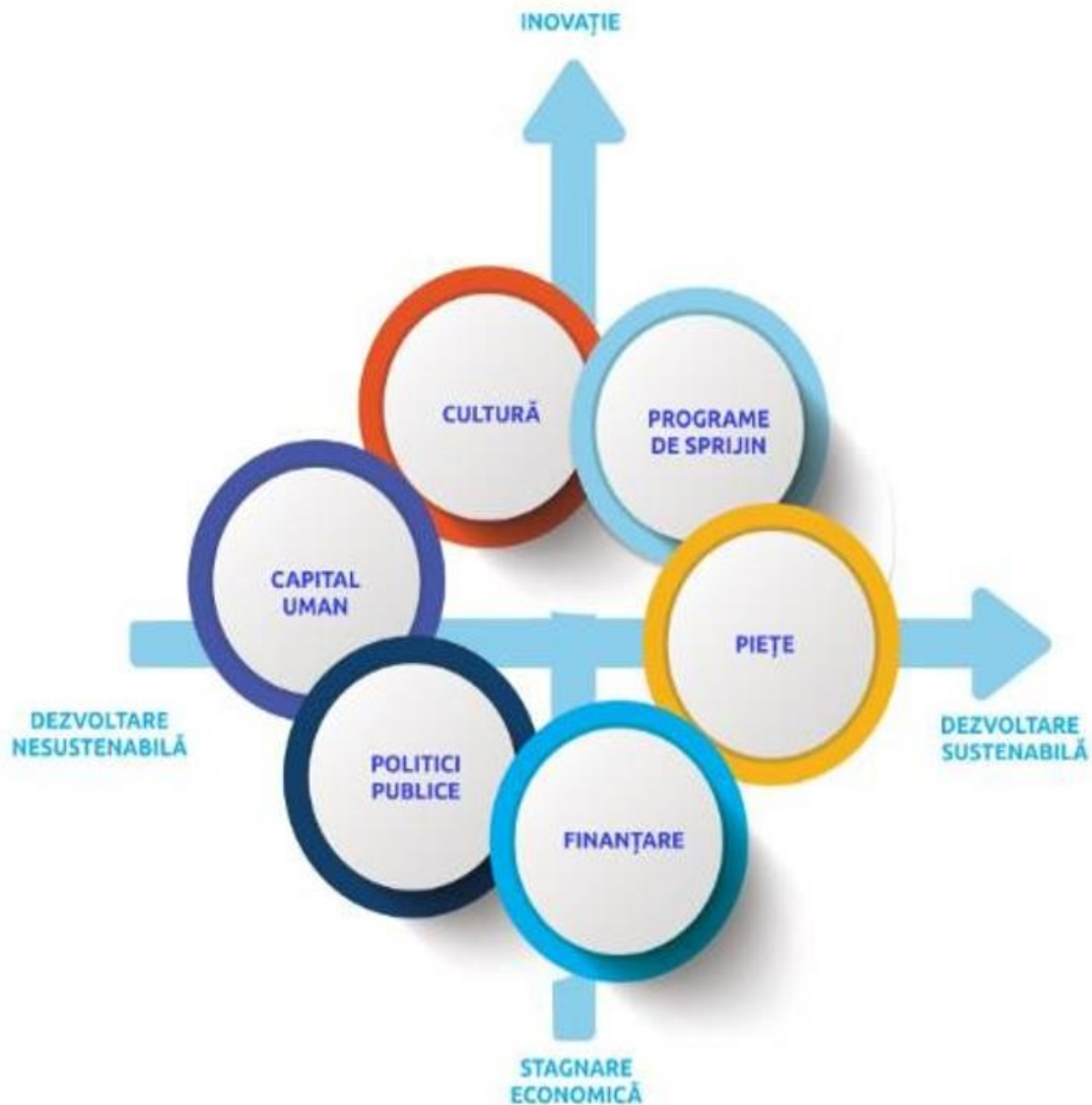
Per ansamblu Indicele ecosistemului antreprenorial român (REEI) a crescut cu 30%, de la 4,5 în 2015 la 5,8 în 2020, pe o scară de la 1 la 10. Cu toate acestea, creșterea este limitată de complexitatea legislativă, lipsa accesului la informații și identificarea slabă a oportunităților.

Global Rankings: Countries

Rank	Country	Rank Change (from 2021)	Quantity Score	Quality Score	Business Score	Total Score
11	<u>The Netherlands</u>	–	4.42	12.71	3.38	20.505
12	<u>Switzerland</u>	-4	6.19	10.48	3.57	20.253
13	<u>Estonia</u>	–	4.14	10.77	3.34	18.243
14	<u>Finland</u>	–	3.99	10.18	3.68	17.852
15	<u>Ireland</u>	+3	3.88	8.54	3.49	15.914
16	<u>Spain</u>	-1	5.71	6.07	2.71	14.481
17	<u>Lithuania</u>	-1	4.07	7.00	3.13	14.194
34	<u>Chile</u>	+2	1.40	2.64	2.56	6.589
35	<u>Mexico</u>	+3	0.79	2.80	2.43	6.021
36	<u>Bulgaria</u>	-1	2.15	1.21	2.60	5.961
37	<u>Argentina</u>	+2	1.24	2.40	2.03	5.674
38	<u>Indonesia</u>	+7	0.46	3.40	1.72	5.586
39	<u>Romania</u>	+2	1.09	1.60	2.76	5.449
40	<u>Luxembourg</u>	+3	1.42	1.98	2.05	5.447

Spectrul antreprenoriatului inovativ

Spectrul antreprenoriatului inovativ a fost proiectat pentru a aprofunda înțelegerea sustenabilității și a capacității de inovare a ecosistemului antreprenorial.

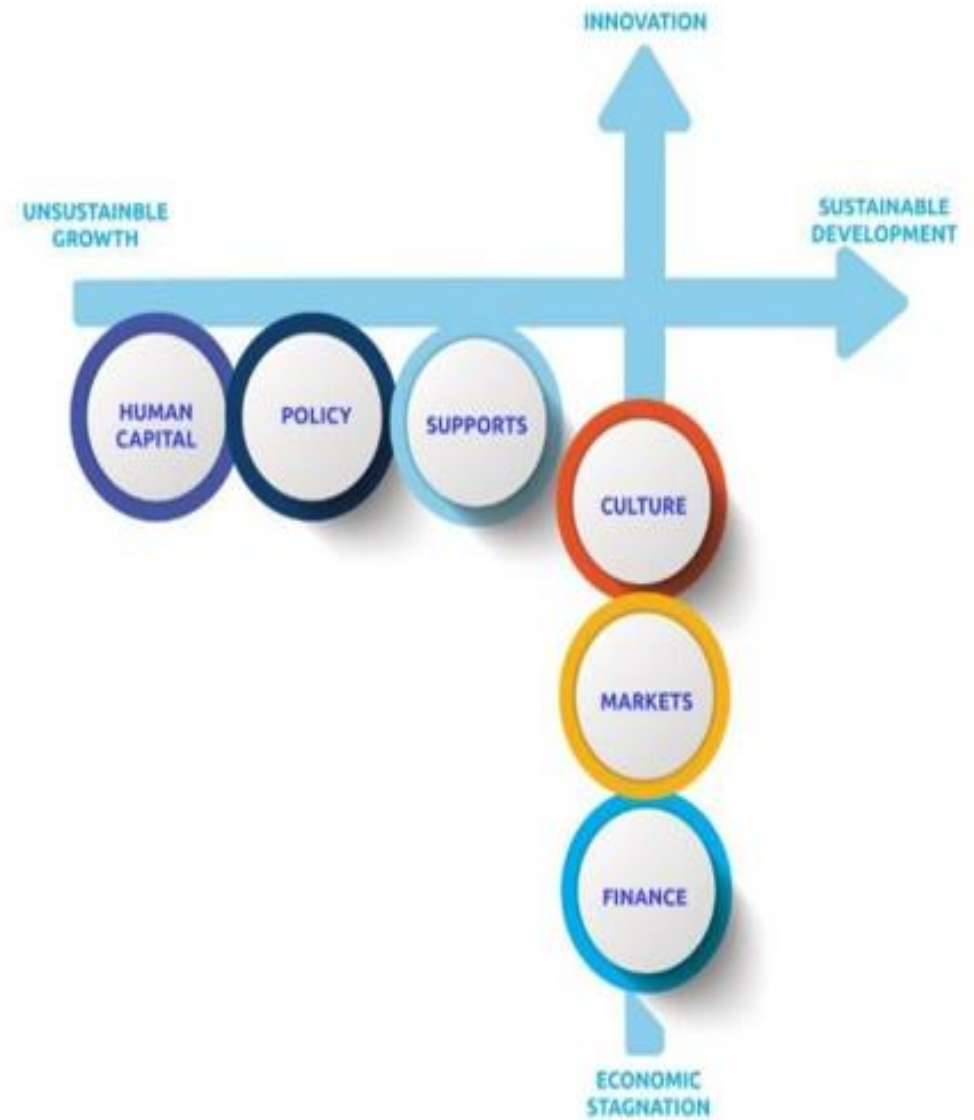

Tipul ideal al ecosistemului antreprenorial inovator

Cadrul actual al ecosistemului antreprenorial

Provocările principale ale antreprenoriatului românesc

Convergențe tehnologice

Flexibilitate

Agilitate

Inovarea

Digitalizare

Sustenabilitatea ecosistemului antreprenorial inovativ

- dezvoltarea antreprenoriatului bazat pe oportunitate
- dezvoltarea networking-ului
- dezvoltarea ecosistemului de date
- dezvoltarea instrumentelor de educație antreprenorială și consultanță specializată

Relația dintre educație - inovare -antreprenoriat

Majoritatea antreprenorilor consideră inovația importantă din următoarele perspective:

- beneficiile financiare
- Beneficiile non-financiare
- beneficii importante pentru viitorul companiilor lor

Educatia si cultura antreprenoriala - singurii piloni cu evolutie majoritar pozitiva

- 55% dintre antreprenorii romani cred ca in maxim 10 ani Romania va oferi un mediu prietenos pentru afaceri
- 62% dintre antreprenori considera ca educatia antreprenoriala s-a imbunatatit in Romania in ultima perioada
- 42% dintre respondenti au indicat o imbunatatire a culturii antreprenoriale
- Accesul la finantare este dificil sau foarte dificil pentru 82% dintre antreprenori.
- 50% dintre respondenti spun ca aspectele de natura fiscala reprezinta cel mai mare obstacol in dezvoltarea unei afaceri in Romania.
- 65% dintre antreprenori cred ca esecul in afaceri este penalizat de societate.

Obiectivele – perspectivele studiului

Identificarea instrumentelor/căilor care pot susține ecosistemul startup-urilor românești

Identificarea rolului educației antreprenoriale, serviciilor de consiliere și mentorat asupra ecosistemului antreprenorial inovativ.

Oferirea unor serii de recomandări menite să sporească performanța ecosistemului antreprenorial pornind de la educația/învățarea antreprenorială ținând cont de inovare și sustenabilitate.

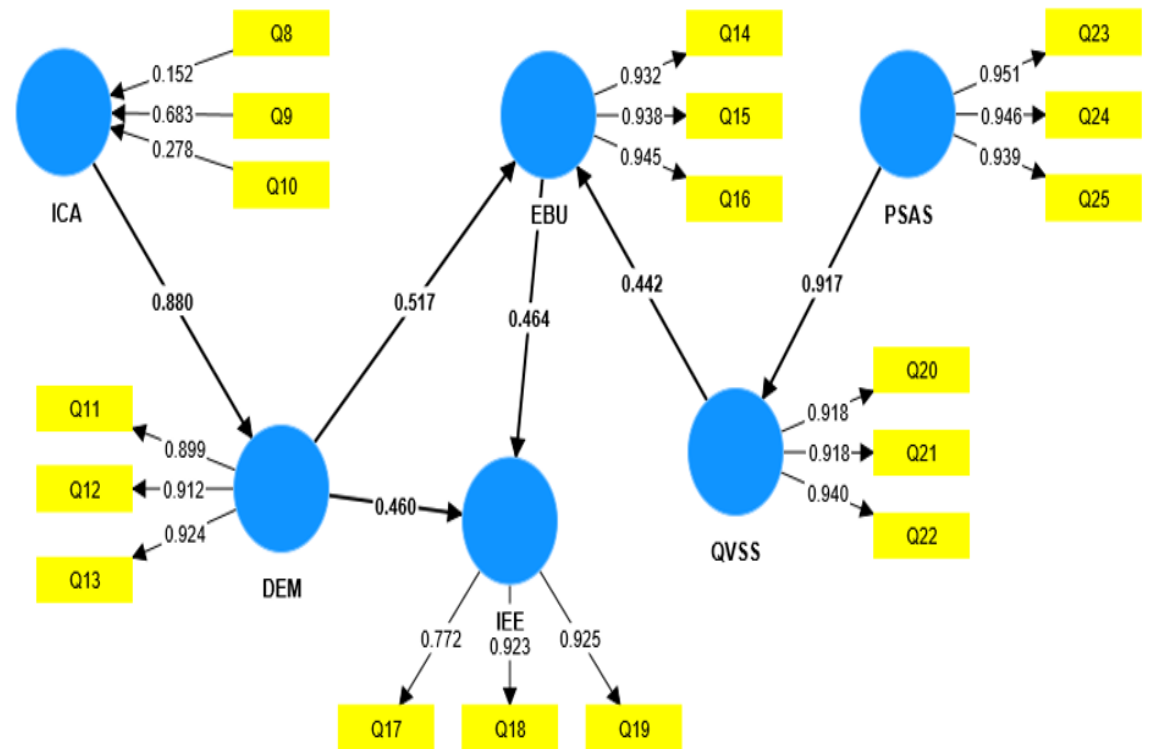
Contextul studiului si modelul conceptual al cercetării

Cercetare cantitativă - chestionar - 25
întrebări care să susțină o serie de 6 variabile
- 5 variabile reflective și 1 variabilă formativă.

Eșantion - 276 respondenți

Metoda de prelucrare a datelor - SEM PLS ,
software -Smart PLS v4

Relațiile dintre variabilele modelului

Ipotezele de cercetare

Ipoteza 1: Implicarea autorităților competente în procesele antreprenoriale (ICA) are un efect semnificativ asupra dezvoltării și extinderii programelor de mentorat și instruire pentru start-up-uri (DEM)

Ipoteza 2: Dezvoltarea și extinderea programelor de mentorat și formare pentru start-up-uri (DEM) au un efect semnificativ asupra comportamentului antreprenorial în universități (EBU)

Ipoteza 3: Dezvoltarea și extinderea programelor de mentorat și formare pentru start-up-uri (DEM) au un efect semnificativ asupra ecosistemului antreprenorial inovator (EIE)

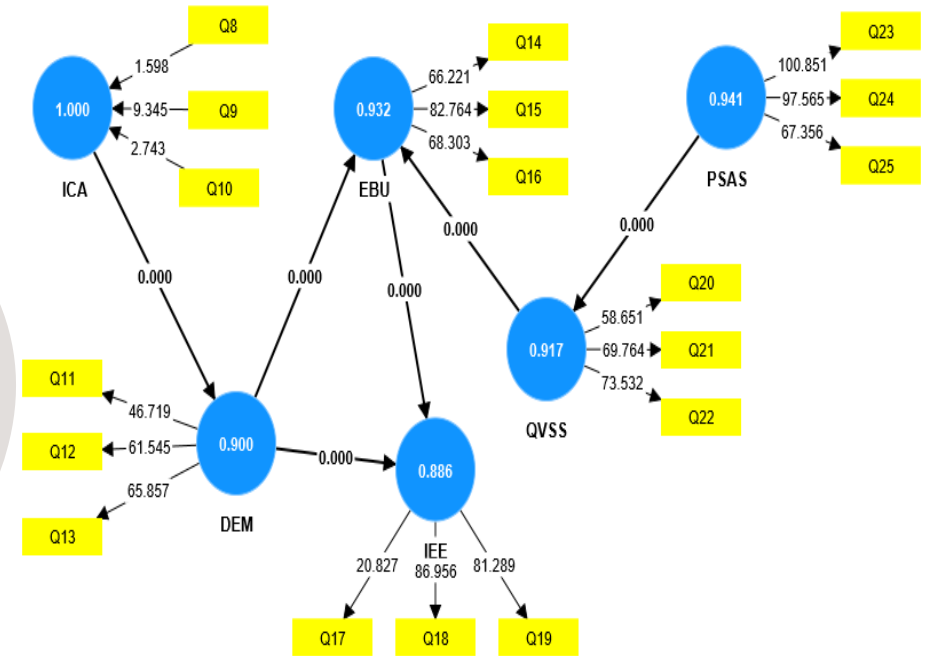
Ipoteza 4: Comportamentul antreprenorial în universități (EBU) are un efect semnificativ asupra ecosistemului antreprenorial inovativ (IEI)

Ipoteza 5: Calitatea și varietatea serviciilor de sprijin pentru start-up (QVSS) au un efect semnificativ asupra comportamentului antreprenorial în universități (EBU)

Ipoteza 6: Sprijinul și consilierea personalizate pentru startup-uri (PSAS) are un efect semnificativ asupra calității și varietății serviciilor de sprijin pentru startup-uri (QVSS)

Concluziile modelului

- ❑ asistența și consilierea individualizată pentru start-up-uri are cel mai mare impact asupra calității și varietății serviciilor de sprijin pentru start-up-uri,
- ❑ în timp ce calitatea și varietatea serviciilor de sprijin pentru start-up-uri are un impact mai puțin semnificativ asupra comportamentului antreprenorial în universități.
- ❑ *Implicarea autorităților competente în procesele antreprenoriale are un efect puternic asupra dezvoltării și extinderii programelor de mentorat și formare pentru start-up-uri.*

Consolidarea unui ecosistem antreprenorial al inovării va depinde de abordarea următoarelor direcții:

Atragerea persoanelor cu studii superioare în
ecosistemul antreprenorial

Dezvoltarea de mecanisme de sprijin pentru
inovare

Facilitarea condițiilor pentru dezvoltarea
spiritului/mentalității antreprenoriale

Coordonarea și consolidarea mecanismelor
de sprijinire a inovării

Orientarea sprijinului pentru inovare către
dezvoltarea de rețele de colaborare și
plasarea pe piață a rezultatelor cercetării.

Concluzii

- Promovarea unei culturi a startup-urilor incluzivă, eficientă, utilă.
- Dezvoltarea de politici publice bazate pe dovezi pentru a oferi factorilor de decizie opțiuni de politică pentru a stimula antreprenoriatul
- Cheltuielile pentru educație și formarea intensivă a antreprenorilor se corelează cel mai bine cu performanța inovației.
- Incubatoarele și acceleratoarele de afaceri vor juca cel mai important rol în dezvoltarea antreprenoriatului

NICOLETA CRISTACHE

Profesor univ. dr
Universitatea Dunărea de Jos din Galați

MARIAN NĂSTASE

Profesor univ. dr
Academia de Studii Economice din
București

4/21/2023

Colecția Oeconomica

Nicoleta Cristache • Marian Năstase

Antreprenoriatul strategic

 Editura C. H. Beck